

Pořadové číslo pro potřeby ÚAP: 22	Obec: PROSEČ POD JEŠTĚDEM	Kód obce 544345
------------------------------------	----------------------------------	-----------------

DOPLNĚNÍ DAT – AKTUALIZACE V ROCE 2020

V obci byl zaznamenán meziroční (2014-2015) mírný nárůst počtu obyvatel. V posledním období je v obci 395 obyvatel, viz Tab. Proseč pod Ještědem- 1.

Tab. Proseč pod Ještědem- 1: Přehled vývoje ukazatelů (počet obyvatel) za období 2014 až 2020

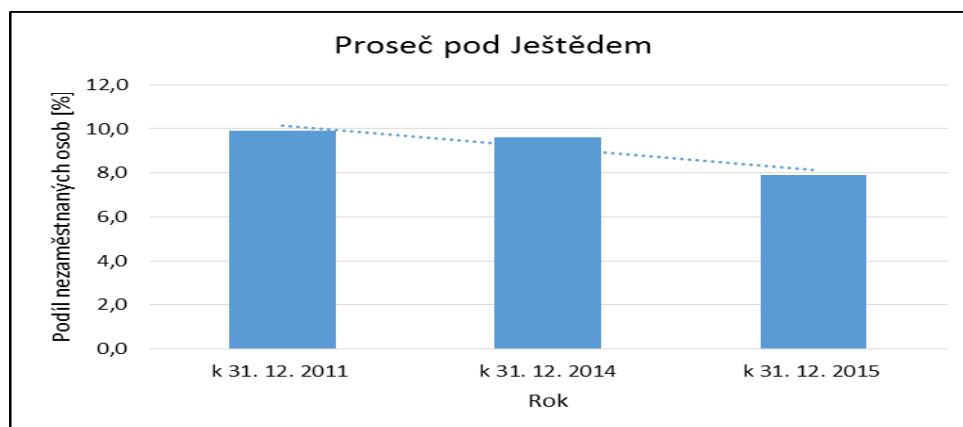
Ukazatel	2014	2015	2016	2020	změna
Počet obyvatel *	327	337	349	395	nárůst

* Údaj vyhodnocován k 1. 1.

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

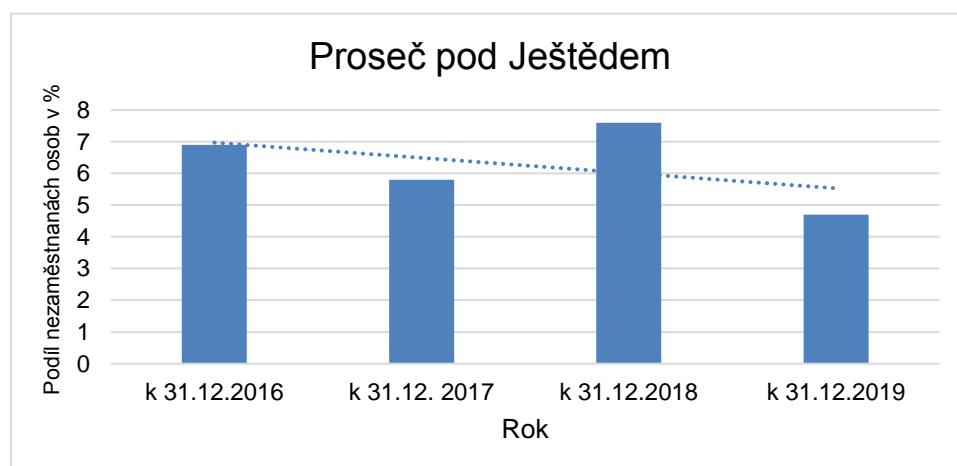
I. ZAMĚSTNANOST

Od roku 2012 došlo ke změně ukazatelů specifikujících problematiku zaměstnanosti na úrovni obcí, viz metodika a souhrnná zpráva (2016). Na národní úrovni (ČSÚ) je sledován od roku 2014 nový ukazatel „podíl nezaměstnaných osob“. Na základě toho je na Graf Proseč pod Ještědem- 1 a Graf Proseč pod Ještědem- 2 nově uveden vývoj ukazatele podílu nezaměstnaných osob v %.

Graf Proseč pod Ještědem- 1: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2011 – 2015 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Graf Proseč pod Ještědem- 2: Vývoj podílu nezaměstnaných osob k 31.12. v letech 2016 – 2019 v [%]

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

II. EKONOMICKÁ AKTIVITA

Dle databáze registru ekonomických subjektů (ARES) se v obci v září 2020 nachází 103 ekonomických subjektů. Dle databáze Magnus web se v obci k září 2020 nachází celkem 107 ekonomických subjektů. Databáze Magnus web již nezobrazuje počet aktivních a neaktivních podniků, proto je poslední sloupec v roce 2020 prázdný. Oproti roku 2014 došlo k nárůstu aktivních ekonomických subjektů o 9 jednotek, a v roce 2020 (oproti roku 2016) se jedná o nárůst o 23 jednotek viz Tab. Proseč pod Ještědem- 2.

Tab. Proseč pod Ještědem- 2: Přehled vývoje počtu ekonomických subjektů v obci

	2010		2012		2014		2016		2020	
	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní	celkem	z toho aktivní
četnost ekonomických subjektů v obci	103	77	105	79	111	75	132	84	107	-

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2012, 2014, 2016, 2020, Magnus web 2016, 2020

Jedná se převážně o drobná řemesla a služby. Žádný z ekonomických subjektů nezaměstnává více než 5 zaměstnanců viz Tab. Proseč pod Ještědem- 3.

Tab. Proseč pod Ještědem- 3: Přehled firem s největším počtem zaměstnanců

HI. předmět podnikání CZ-NACE	HI. předmět podnikání	Firma	Sídlo	Počet zaměstnanců				Komentář ke změně k 30.9.2020
				2010	2014	2016	2020	
412000	Výstavba bytových a nebytových budov	JAVORNICKÁ STAVEBNÍ A REALITNÍ s.r.o.	463 43 Proseč pod Ještědem, Javorník 53	-	1 - 5	1 - 5	1 - 5	Dohledána konkrétní hodnota 3 zaměstnanců.
479900	Ostatní maloobchod mimo prodejny, stánky a trhy	RITELLO Plus s.r.o.	463 43 Proseč pod Ještědem, Domaslavice 35	-	-	-	1 - 5	
855900	Ostatní vzdělávání j.n.	Reality Mikeš s.r.o.	463 43 Proseč pod Ještědem 79	-	-	-	1 - 5	Dohledána konkrétní hodnota 1 zaměstnanců.
692000	Účetnické a auditorské činnosti, daňové poradenství	PROSIRO s.r.o.	463 43 Proseč pod Ještědem 69	-	-	-	1 - 5	Dohledána konkrétní hodnota 2 zaměstnanců.
461000	Zprostředkování velkoobchodu a velkoobchodu v zastoupení	Pavel Šiška	463 43 Proseč pod Ještědem 157	-	-	-	1 - 5	
749000	Ostatní profesní, vědecké a technické činnosti j.n.	Partner Union s.r.o.	463 43 Proseč pod Ještědem, Domaslavice 26	-	-	-	1 - 5	
014900	Chov ostatních zvířat	Jaroslav Jáč	463 43 Proseč pod Ještědem, Javorník 34	-	-	-	1 - 5	
433400	Sklenářské, malířské a natěračské práce	GE-PA, spol. s.r.o.	463 43 Proseč pod Ještědem, Javorník 54	-	-	-	1 - 5	Dohledána konkrétní hodnota 4 zaměstnanců.
014500	Chov ovcí a koz	Farma pod Ještědem s.r.o.	463 43 Proseč pod Ještědem	-	-	-	1 - 5	Dohledána konkrétní hodnota 3 zaměstnanců.

Zdroj: databáze MF ARES 2010, 2014, 2016, 2020, Magnus web 2014, 2016, 2020, webové stránky jednotlivých firem, živnostenský rejstřík

Zemědělská výroba

V obci působí jedno myslivecké sdružení, jedno honební společenstvo, 8 fyzických osob a 1 společnost s ručením omezeným. Nejvýznamnějším zaměstnavatelem v obci z pohledu počtu zaměstnanců je Farma pod Ještědem s.r.o., která zaměstnává 3 zaměstnance. Z hlediska obrátu lze zmínit například Jaroslava Kolomazníka, Romana Pavelku a Pavla Dědka (jejich roční obrát přesahuje 1 000 000 Kč). Na základě dotazníkového šetření v roce 2016 zaměřeného na rodinné podnikání lze konstatovat, že obec považuje **farmy s chovem ovcí a koz** za odvětví, které je pro ni spolu s truhlářstvím tradiční.

Těžba a dobývání

Dle dotazníkového šetření realizovaného v roce 2020 se v blízkosti obce nenachází žádný ekonomický subjekt, který by realizoval těžbu nebo dobývání.

Inovační aktivity znalostních odvětví dominantních firem v obci

ČSU od roku 2001 realizuje statistické šetření o inovacích, zaměřené na oblast předpokládaného chování firem z hlediska inovačních aktivit. Od roku 2010 je okruh respondentů dán jejich příslušností do tzv. znalostních odvětví. Šetření probíhá v dvouletých cyklech, poslední proběhlo v roce 2018 pro sledované období 2014–2016 a nese označení TI 2018.

Z hlediska **odvětvového zaměření** významných firem pro obec Proseč pod Ještědem dle počtu zaměstnanců lze konstatovat zaměření firem výhradně na oblast služeb bez přímé vazby na znalostní odvětví. Proto další analýza inovačních aktivit dle šetření ČSÚ pod názvem TI 2010, TI 2012, TI 2014 a TI 2016 nebyla v obci prováděna.

Průměrný disponibilní příjem na obyvatele

Průměrný disponibilní příjem na obyvatele v obci Proseč pod Ještědem v r. 2018 činil **176 661 Kč**, o **6,87 %** více než v předcházejícím roce. Celkový přehled o výši disponibilních příjmů v obcích ORP ve vztahu k průměrnému disponibilnímu příjmu za ORP, Liberecký kraj a celou Českou republiku ukazuje Obr. Proseč pod Ještědem- 1.

V porovnání s údajem za ORP je ukazatel mírně podprůměrný a dosahuje 95,98 % disponibilního příjmu přepočteného na obyvatele ORP. V krajském srovnání však vykazuje o 2,06 % vyšší hodnotu než je disponibilní příjem přepočtený na obyvatele Libereckého kraje. Celorepublikově je obec v tomto ukazateli opět mírně podprůměrná, kdy disponibilní příjem dosahuje 96,12% disponibilního příjmu přepočteného na obyvatele ČR.

Příjmy ze závislé činnosti (platy a mzdy) tvoří **67,22 %** disponibilního příjmu obyvatel obce (ORP 66,35 %, Liberecký kraj 65,55 %, ČR 66,34 %). Příjmy ze závislé činnosti v obci meziročně vzrostly o 11 %. Výše příjmů je mírně nadprůměrná ve srovnání v rámci ORP, Libereckým krajem i ČR.

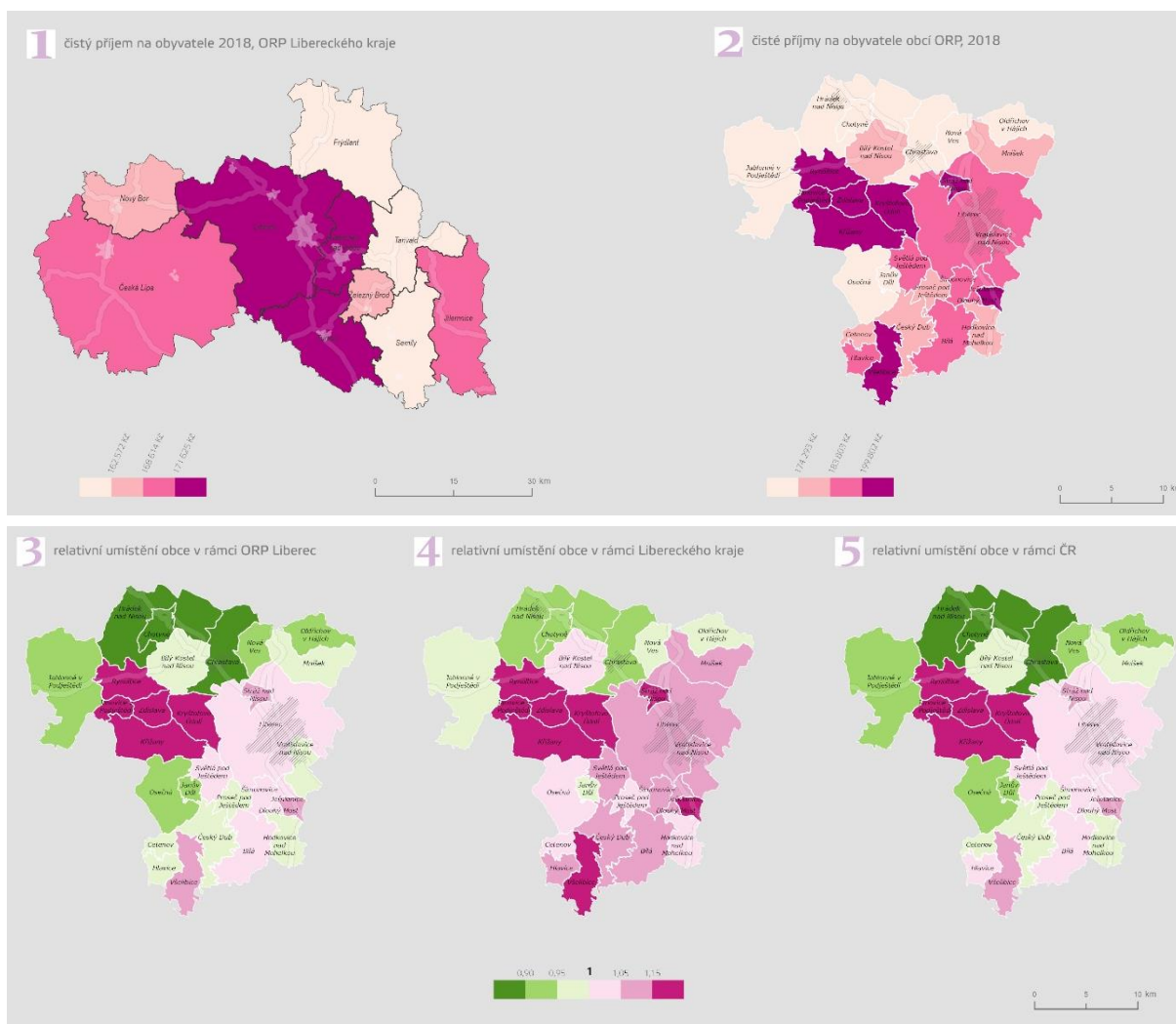
Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti podnikatelů – fyzických osob tvoří **5,53 %** disponibilního příjmu obyvatel obce (ORP 7,35 %, Liberecký kraj 7,52 %, ČR 7,60 %). Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti na obyvatele meziročně vzrostly o 4,44 %, i přesto jsou stále podprůměrné, a to jak v rámci ORP, tak v rámci Libereckého kraje i ČR.

Vyplacené **nepojistné sociální dávky** (tj. dávky státní sociální podpory a pěstounské péče, dávky pomoci v hmotné nouzi, příspěvky na péči, dávky pro osoby se zdravotním postižením a podpory v nezaměstnanosti) tvoří **3,41 %** disponibilního příjmu obyvatel obce (ORP 3,56 %, Liberecký kraj 3,84 %, ČR 3,44 %). Vyplacené nepojistné sociální dávky v obci meziročně vzrostly o 12,47 %. Výše nepojistných dávek v přepočtu na obyvatele je podprůměrná v rámci ORP, Libereckého kraje i ČR.

Struktura disponibilního příjmu obyvatel v obci Proseč pod Ještědem je uvedena na Graf Proseč pod Ještědem- 3.

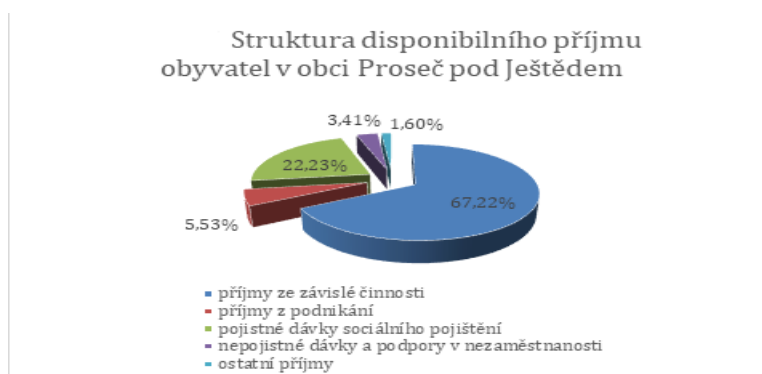
Metodická poznámka:

Při interpretaci prostorových disparit v tomto ukazateli je třeba vzít v potaz, že malé obce budou vykazovat extrémnější hodnoty (menší vzorek populace) než obce výrazně větší, kde se bude hodnota více blížit průměru.

Obr. Proseč pod Ještědem- 1: Disponibilní příjem přepočtený na obyvatele v obcích ORP Liberec v komparaci s průměrem v ORP, Libereckém kraji a ČR

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat GFR ČR (2018), ÚP ČR (2018), ČSSZ (2018), MPSV ČR (2018), MF ČR (2018), ČSÚ (2018) a MV ČR (2018), RUIAN ČÚZK (2020), výstup projektu TL01000303 „Využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+“

Graf Proseč pod Ještědem- 3: Struktura disponibilního příjmu obyvatel v obci Proseč pod Ještědem

Zdroj: vlastní výpočty na základě dat GFR ČR (2018), ÚP ČR (2018), ČSSZ (2018), MPSV ČR (2018), MF ČR (2018), ČSÚ (2018) a MV ČR (2018), RUIAN ČÚZK (2020), výstup projektu TL01000303 „Využití Big Data pro vyhodnocení socio-ekonomické pozice obyvatel v typech území definovaných Strategií regionálního rozvoje 2021+“

III. STAV A TRENDY VE VYUŽITÍ ÚZEMÍ OBCE

V kapitole je nejprve vyhodnocen stav opuštěných provozních areálů v obci, následně je charakterizováno využití území obce.

Brownfields / Opuštěné výrobní areály a objekty

V Databázi brownfields a greenfields - Investiční příležitosti Libereckého kraje (6/2020) nejsou evidovány žádné lokality typu brownfield.

Využití území obce

Způsob využití území v letech 2001 až 2018 vystihuje struktura pozemků, která je uvedena v Tab. Proseč pod Ještědem- 4. Zemědělská půda pokrývá největší část území (61 %), převažují trvalé travní porosty (43 % celkové rozlohy).

Tab. Proseč pod Ještědem- 4: Struktura jednotlivých druhů pozemků na území obce Proseč pod Ještědem v letech 2001, 2012, 2015 a 2018

Druh pozemku	2001		2012		2015		2018	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Zemědělská půda	503,76	60,68	503,61	60,66	503,58	60,66	513,00	61,22
Zahrnuje:								
orná půda	183,53	22,11	166,11	20,01	165,73	19,96	101,70	12,14
zahrady	38,36	4,62	38,34	4,62	38,33	4,62	43,30	5,17
sady	4,46	0,54	4,32	0,52	4,32	0,52	4,70	0,56
chmelnice	0	0	0	0	0	0	0	0
vinice	0	0	0	0	0	0	0	0
trvalý travní porost	277,41	33,42	294,85	35,52	295,20	35,56	363,20	43,34
Lesní půda	242,09	29,16	242,50	29,21	242,49	29,21	244,10	29,13
Vodní plochy	4,08	0,49	4,03	0,49	4,03	0,48	4,00	0,48
Zastavěné a ostatní plochy	80,20	9,66	80,03	9,64	80,06	9,64	80,50	9,61
Celková výměra	830,13	100,00	830,17	100,00	830,17	100,00	838,00	100,00

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Změnu využití území v jednotlivých kategoriích pozemků v obci mezi rokem 2001 a 2018 vystihuje **index změny využití území**, který dosáhl hodnoty 10,64 %, což je druhá nejvyšší hodnota v rámci ORP Liberec. Výsledek naznačuje, že změny zasáhly 10,64 % plochy daného území, tj. téměř 90 ha změnilo ve sledovaném období kategorii využití.

Jak se změny projeví ve struktuře pozemků, je patrné z Tab. Proseč pod Ještědem- 5, kde jsou uvedeny relativní změny v charakteru využití vybraných druhů pozemků. Ve sledovaném období dochází k ekologicky příznivé změně struktury zemědělské půdy, a to k zatravňování orné půdy. Proces zatravňování je identifikovaný jako dominantní proces z hlediska krajinnotvorné činnosti ve sledovaném období, dosahuje velmi silné intenzity.

Tab. Proseč pod Ještědem- 5: Relativní změna vybraných druhů využití pozemků v obci Proseč pod Ještědem mezi roky 2001 a 2018

Druh pozemku	Změna využití (2001-2018)		Změna využití (2012-2015)		Změna využití (2015-2018)	
	%	ha	%	ha	%	ha
Zemědělská půda	0,88	9,24	-0,01	-0,03	0,92	9,42
Orná půda	-45,11	-81,83	-0,23	-0,38	-39,21	-64,03
Zahrady	11,82	4,94	-0,04	-0,01	11,92	4,97
Sady	4,39	0,24	-0,02	0,00	7,80	0,38
Trvalý travní porost	29,70	85,79	0,12	0,35	21,89	68,00
Lesní půda	-0,12	2,01	-0,01	-0,01	-0,27	1,61
Vodní plochy	-2,88	-0,08	-0,10	0,00	-1,57	-0,03
Zastavěné plochy a ostatní	-0,57	0,30	0,03	0,03	-0,39	0,44

Pozn. Zelená barva – plocha stabilní z hlediska udržitelnosti rozvoje území; oranžová barva – plocha nestabilní

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Ekologická stabilita (vyjádřená jako podíl stabilních a nestabilních ploch) řešeného území, vyjádřená pomocí koeficientu ekologické stability (KES), dosahovala v roce 2018 výše 3,69 (Tab. Proseč pod Ještědem- 8). Hodnota KES obce Proseč pod Ještědem je nad limitem udržitelnosti a podle Míchala (1994) se jedná o krajinu ekologicky vyváženou, ve které jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami. Od roku 2001 dochází k zvyšování KES, především po roce 2017, což naznačuje mírné posilování ekologické stability krajiny.

Tab. Proseč pod Ještědem- 6: Koeficient ekologické stability (KES) obec Proseč pod Ještědem, období 2001 až 2018

Rok	Stabilní plochy	Nestabilní plochy	KES
2001	566,40	263,73	2,1477
2002	568,37	261,77	2,1713
2003	580,44	249,68	2,3247
2004	580,53	249,59	2,3259
2005	580,66	249,47	2,3276
2006	580,65	249,48	2,3274
2007	580,80	249,13	2,3313
2008	581,03	249,12	2,3323
2009	583,72	246,41	2,3689
2010	583,72	246,47	2,3683
2011	583,70	246,48	2,3681
2012	584,04	246,14	2,3728
2013	584,03	246,14	2,3727
2014	584,03	246,14	2,3727
2015	584,35	245,82	2,3772
2016	584,30	245,80	2,3771
2017	591,80	246,20	2,4037
2018	659,30	178,60	3,6915

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

IV. POTENCIÁL ROZVOJE OBCE

V následujících tabulkách (viz Tab. Proseč pod Ještědem- 7) je předložen přehled vývoje ukazatelů za období let 2006, 2009, 2011, 2014 a 2018, které naplňují jednotlivé faktory. V posledním sloupci je vždy uvedeno hodnocení vývoje ukazatele dle toho, zda se jedná o maximalizační typ (čím vyšší hodnota ukazatele, tím lepší stav) nebo minimalizační typ (čím menší hodnota ukazatele, tím lepší stav).

Tab. Proseč pod Ještědem- 7: Vývoj ukazatelů sytících faktory v letech 2006, 2009, 2011, 2014 a 2018

1. Faktor nezaměstnanosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Dlouhodobá nezaměstnanost [%]	2,84	4,55	6,49	3,93	1,10	zlepšení
Tlak na pracovní místa	9,66	11,36	14,29	9,17	0,00	zlepšení
Registrovaná nezaměstnanost [%]	9,66	11,36	14,29	9,17	3,25	zlepšení
Účast voličů při volbách do PS PČR [%]	73,68	72,27	72,27	0,64	72,33	zlepšení

2. Faktor atraktivity místa bydlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Intenzita přírůstku obyvatelstva za 5 let	-0,01	0,08	0,18	0,05	0,16	zlepšení
Průměrný věk obyvatel	43,52	43,48	42,05	42,70	40,78	zlepšení
Počet dokončených bytů za 5 let [1000 obyv.]	-	25,36	32,54	29,67	17,75	zhoršení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	25,00	100,86	10,06	10,34	77,13	zlepšení

3. Faktor osídlení

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Obecná hustota zalidnění [obyv./km ²]	32,53	35,18	40,71	40,59	40,33	min. zhoršení
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	2991,23	3288,95	3755,56	3744,44	3784,49	zlepšení

4. Faktor věkové struktury obyvatelstva

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	-	-	-	-	-	-
Průměrný věk obyvatel	43,52	43,48	42,05	42,70	40,78	zlepšení
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	25,00	100,86	10,06	10,34	77,13	zlepšení
Index stáří	1,66	1,52	1,06	1,08	1,84	zhoršení
Index ekonomického zatížení obyvatelstva	0,46	0,40	0,47	0,47	0,54	zhoršení

5. Faktor občanské vybavenosti

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Podíl lůžek v hotelech a penzionech na celkové kapacitě HUZ	0	0	-	-	-	-
Počet obyvatel na ordinaci praktického lékaře	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel na ambulantní zdravotnické zařízení	-	-	-	-	-	-
Počet lékáren na 1000 obyvatel	0	0	0	0	0	beze změny
Počet obyvatel ve věku 3–5 let na 1 mateřskou školu	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel ve věku 6–14 let na 1 základní školu*	-	-	-	-	-	-
Počet obyvatel ve věku 15–19 let na 1 střední školu*	-	-	-	-	-	-
Průměrná obytná plocha dokončeného bytu [m ²]	25,00	100,86	10,06	10,34	77,13	zlepšení
Specifická hustota zalidnění (zast. plocha) [obyv./km ²]	2991,23	3288,95	3755,56	3744,44	3784,49	zlepšení

* Údaj vyhodnocován jen při existenci zařízení

6. Faktor struktury ekonomiky

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Podíl aktivních subjektů ve službách	0,59	0,58	0,59	0,56	0,49	zhoršení
Podíl aktivních subjektů v zemědělství a lesnictví	0,32	0,14	0,14	0,18	0,20	min. zlepšení

7. Faktor ekonomické aktivity

Ukazatel	2006	2009	2011	2014	2018	změna
Podíl soukromých podnikatelů na populaci ve věku 15–64 let	0,34	0,27	0,29	0,28	0,17	zhoršení
Kapacita HUZ [počet lůžek/1000 obyv.]	107,41	103,20	-	-	-	-
Podíl ekonomických subjektů na populaci ve věku 15–64 let	0,42	0,35	0,33	0,35	0,23	zhoršení

Zdroj: vlastní zpracování za použití dat ČSÚ

Komentáře k Tab. Proseč pod Ještědem- 7:

Oproti roku 2014 došlo v roce 2018 k výraznému zlepšení v ukazatelích vykrslujících situaci v otázce nezaměstnanosti: registrovaná nezaměstnanost klesla v roce 2018 o cca 6 procentních bodů oproti období 2014, zlepšení vykazovala též míra dlouhodobé nezaměstnanosti. K významnému nárůstu došlo také z hlediska účasti při volbách do poslanecké sněmovny v roce 2017, kdy se voleb účastnilo cca 72 % zapsaných voličů.

Z hlediska věkové struktury je patrné, že ačkoliv se snížil průměrný věk obyvatel, což je pozitivní trend od roku 2011, přesto je nepříznivý vývoj poměru mezi seniorskou a dětskou složkou populace (viz index stáří 1,84).

V oblasti bytové výstavby je zřejmý znatelný útlum: neboť klesl počet dokončených bytů za 5 let na 1000 obyv. o 12 bytů, nicméně kladně lze hodnotit průměrnou obytnou plochu dokončených bytů, která vzrostla z 10,34 na 77,13 m². Negativně lze hodnotit též faktor ekonomické aktivity, kde došlo jak k poklesu podílu soukromých podnikatelů na produktivní populaci obce (z 0,28 na 0,17), tak i k poklesu podílu ekonomických subjektů (z 0,35 na 0,23).